

STORTINGET

Innst. 42 S

(2020–2021)

Innstilling til Stortinget
fra justiskomiteen

Dokument 8:107 S (2019–2020)

Innstilling fra justiskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Åsunn Lyngedal, Lene Vågslid og Martin Henriksen om raskt å få bygget fagskolen for brann og beredskap i Tjeldsund

Til Stortinget

Bakgrunn

I dokumentet fremmes følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen senest i forbindelse med statsbudsjettet for 2021 legge fram for Stortinget en finansiert framdriftsplan for bygging av en fagskole for brann og beredskap i Tjeldsund.»

Det vises til dokumentet for nærmere redegjørelse for forslaget.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Martin Henriksen, lederen Lene Vågslid og Maria Aasen-Svensrud, fra Høyre, Ingunn Foss, Peter Frølich og Frida Melvær, fra Fremskrittspartiet, Per-Willy Amundsen og Kari Kjønås Kjos, fra Senterpartiet, Jan Bøhler og Jenny Klinge, fra Sosialistisk Venstreparti, Petter Eide, og fra Venstre, Solveig Schytz, viser til Dokument 8:107 S (2019–2020) Representantforslag om raskt å få bygget fagskolen for brann og beredskap i Tjeldsund

og departementets vurdering i brev av 2. juni 2020 (vedlagt).

Komiteen understreker at det haster å få på plass en fagskole for brann og beredskap i Norge, lokalisert i Tjeldsund i Troms og Finnmark. Komiteen viser til at regjeringen i 2015 besluttet at det skulle opprettes en slik fagskole i Tjeldsund, og dette ble presentert ved Norges brannskole den 13. februar 2015. Komiteen viser videre til at det er bred politisk enighet om viktigheten av å sikre en fagutdanning for de viktige menneskene som bemanner vårt brannvesen i alle landets kommuner. Komiteen understreker at i dag består utdanningen av slikt personell kun av kortere kurs ved Norges brannskole i Tjeldsund.

Komiteen viser til statsbudsjettet for 2021, der det er foreslått å bevilge 139,1 mill. kroner til etablering av ny fagskole for brann og redningspersonell ved Norges brannskole i Tjeldsund. Komiteen viser videre til at bevilgningen vil sikre at bygging av nødvendig ny infrastruktur ved dagens brannskole kan starte opp i 2021. Komiteen ser frem til at det toårige fagskoletilbudet, som etter planen skal stå ferdig i 2023, vil gi brann- og redningsvesen et betydelig kompetanseløft, og styrke brann- og redningsberedskapen i hele landet i fremtiden.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, er glade for at det endelig ser ut til å komme midler på plass til etablering av en fagskole for brann, redning og beredskap på Tjeldsund i Nordland. Flertallet mener dette har tatt utrolig lang tid, og mener sendretktheten er kritikkverdig.

Flertallet mener det er svært viktig at det blir satset på ledelsesutdanning i brann- og redningstjenesten

og en videreutvikling av dette. Flertallet får tilbakemeldinger fra bl.a. Samfunnsbedriftene Brann og redning og Fagforbundet om at det mangler kompetanse både på mellom- og toppledernivå. På toppledernivå har det lenge vært etterspurt en masterbasert lederutdanning for brann og redning. Situasjonen er enda mer prekær på mellomledernivå hvor det, med de tilbud som foreligger regionalt og nasjonalt, varierer i for stor grad på innhold og kvalitet. Dette er de tilbakemeldingene flertallet mottar. Også deltidsutdanningen har store utfordringer, da kapasiteten ved Norges brannskole er for lav til å få drevet praktisk opplæring og utsekk på kjernekompetanseområder som for eksempel røykdykking. Det teoretiske grunnlaget ligger nå i en digital plattform, men det praktiske var tenkt som en arbeidsdeling mellom større brannvesen med kompetanse og øvingsfasiliteter og Norges brannskole. DSB har ennå ikke sørget for at rammer og avtaler er på plass, og dette er noe som må prioriteres da 2/3 av de 12 000 ansatte i brann og redning i dag jobber deltid.

Flertallet viser til at brann- og redningstjenesten er inne i en omstillingsprosess med en dreining mot både mer varierte og mer komplekse oppgaver, og tjenesten utfører stadig flere oppgaver på vegne av bl.a. politiet og ambulansetjenesten. Samtidig er det en utfordring å få rekruttert kvinner, personer med minoritetsbakgrunn og annen utdanning enn tradisjonelle håndverkerfag. Selv om det er forventet at etableringen av fagskolen vil bidra til å få inn kandidater med mer variert bakgrunn og fagkompetanse, er det viktig å sette ledelsen i stand til å rekruttere, utvikle og beholde mangedelt i etaten.

Flertallet vil vise til at brann- og redningstjenesten er et kommunalt ansvar hvor oppgavene følger av brann- og eksplosjonsvernloven § 11. I den samme bestemmelsen er kommunene gitt fullmakt til å pålegge brannvesenet andre oppgaver så lenge dette ikke svekker de lovpålagte oppgavene. Flertallet vil særlig understreke at det fremstår som en økende utfordring at det er forventet at brann- og redningstjenesten går inn og bistår andre statlige, fylkeskommunale og kommunale aktører, særlig der hvor strukturendringer har medført mindre ressurser, lengre responstider m.m. Flertallet vil vise til at mangel på responstid hos politiet medfører at brann- og redningstjenesten stadig oftere rykker ut til oppdrag som er rene politioppdrag.

Flertallet vil ellers vise til at flertallet flere ganger har foreslått en egen stortingsmelding for brann- og redningstjenesten, uten å få flertall for dette. Flertallet mener en slik melding er på overtid. Flertallet vil vise til at det nå er 12 år siden den siste stortingsmeldingen om brann og redning (St.meld. nr. 35 (2008–2009) Brannsikkerhet – Forebygging og brannvesenets redningsoppgaver). Siden 2008 er oppgaveporteføljen for brann og redning svært endret og i stadig utvikling. Flertallet vil peke på at samfunnssikkerhets- og beredskapsområdet har gjennomgått store endringer, slik det er redegjort for i samfunnssikkerhetsmeldingen Meld. St. 10 (2016–2017) Risiko i et trygt samfunn – Samfunnssikkerhet. Totalforsvarskonseptet er revitalisert, noe som igjen kan ha betydning for rollen brann- og redningstjenesten skal ha i større sikkerhetspolitiske kriser, konflikt og krig. I påvente av en ny stortingsmelding om brann og redning mener vi at de spørsmålene som vi har listet opp under, bør drøftes i den varslede samfunnssikkerhetsmeldingen.

Flertallet mener at i og med at mange brann- og redningsvesen har både et regionalt og nasjonalt ansvar for ulike tjenester i tillegg til sine lokale forpliktelser, er det behov for en prinsipiell gjennomgang av brannvesenets lokale, regionale og nasjonale rolle. En slik gjennomgang bør blant annet ta utgangspunkt i:

1. En prinsipiell avklaring av oppgaver:
 - Skal f.eks. brann og redning utføre stadig flere helse- og politioppgaver med potensiell bruk av makt?
2. Hvordan skal nye oppgaver finansieres?
 - Helse- og politioppgaver bør primært finansieres over politiatens og helseforetakenes budsjetter.
 - Regningen ender i dag ofte opp i kommunene.
3. Hvilken kompetanse skal brann- og redningspersonell ha for å utføre nye oppgaver, og hvem skal sørge for at de får det?
 - Særlige utfordringer knyttet til deltidspersonell.

I tillegg til dette kommer oppgaver innen forebygging og beredskap som er regulert gjennom lov og forskrift.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge fram for Stortinget en finansiert framdriftsplan for bygging av en fagskole for brann og beredskap i Tjeldsund.»

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og råår Stortinget til å gjøre følgende

v e d t a k:

Stortinget ber regjeringen legge fram for Stortinget en finansiert framdriftsplan for bygging av en fagskole for brann og beredskap i Tjeldsund.

Oslo, i justiskomiteen, den 20. oktober 2020

Lene Vågslid

leder

Per-Willy Amundsen

ordfører

**DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT**

Justis- og beredskapsministeren

Justiskomiteen
Stortinget
0026 Oslo

Deres ref.
TH/tfo

Vår ref.
20/2440 - VB

Dato
02.06.2020

Dok 8:107 S (2019–2020) – representantforslag om raskt å få bygget fagskolen for brann og beredskap i Tjeldsund

Jeg viser til brev 18. mai 2020 der justiskomiteen ber om departementets uttalelse i forbindelse med behandling av representantforslag 107 S (2019–2020) fra stortingsrepresentantene Åsunn Lyngedal, Lene Vågslid og Martin Henriksen om raskt å få bygget fagskolen for brann og beredskap.

Regjeringen vil styrke brannutdanningen gjennom å etablere en ny toårig fagskole for brann- og redningspersonell ved Norges brannskole i Tjeldsund kommune. Når fagskolen er i full drift skal den etter planen ta inn 160 studenter årlig. Det vil være 240 studenter til stede i Tjeldsund samtidig, mens 80 studenter til enhver tid vil være ute i praksis i et brann- og redningsvesen. Fagskoleutdanningen vil bidra til høyere og jevnere kompetanse i brann- og redningsvesenene, økt operativ håndteringsevne, bedre samvirke og høyere kvalitet på forebyggende arbeid. Kommunene vil få tilført viktig kompetanse innenfor samfunnssikkerhet, risikoplanlegging og risikovurdering.

Det er nødvendig å sikre at utdanningsstedet har undervisningsbygg og fasiliteter som er tilpasset det fremtidige antallet studenter og ansatte ved skolen. Hensiktsmessige lokaler og infrastruktur er også viktige forutsetninger for å få godkjent utdanningen av NOKUT (Nasjonalt organ for kvalitet i utdanninga). Fagskolen vil ta i bruk eksisterende lokaler og infrastruktur ved Norges brannskole. I tillegg er det blant annet behov for å bygge nytt undervisningsbygg, brannstasjon og kantine. Det er også behov for å oppgradere dagens øvingsfelt og tilhørende øvingsobjekter ved brannskolen. Arbeidet med ny infrastruktur vil følge retningslinjene for statlige byggeprosjekter.

Det ble i statsbudsjettet for 2017, 2018 og 2019 avsatt midler til etablering av ny fagskole, og det har vært arbeidet godt både med innholdet i fagskolen og med nødvendige vurderinger i tilknytning til ny infrastruktur. I forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2019 ble det bevilget 13,3 mill. kroner til gjennomføring av forprosjekt for nødvendig ny infrastruktur ved dagens brannskole. Statsbygg vil levere endelig forprosjektrapport i løpet av juni 2020.

Regjeringen foreslår nå å bevilge 20 mill. kroner for å legge til rette for raskere igangsetting av byggearbeid og videre etablering av ny fagskole for utdanning av brann- og redningspersonell ved Norges brannskole i Tjeldsund, jf. prop. 127 S (2019–2020) som ble lagt frem 29. mai 2020. Med forslaget til økt bevilgning legger regjeringen til rette for at vi tar et nødvendig steg nærmere ny fagskole og et viktig løft for brannberedskapen i hele landet. Jeg håper derfor at Stortinget slutter seg til regjeringens forslag. Regjeringen vil for øvrig komme tilbake til Stortinget med endelig investeringsbeslutning og forslag til vedtak om kostnadsramme.

Med hilsen

Monica Mæland

